

Trist jargong gör Anders Borg mindre njutbar

Svenska Dagbladet den 7 november 2024

Bokrecension: Vart är vi på väg?

Tänk dig att du är moderat finansminister. Det är valår och du vill gå till val på att sänka skatterna, både för att du tror att det är bra för Sveriges ekonomi och av ideologiska skäl. Du har dessutom kommit på ett sätt att sänka skatterna som gör det svårt för Socialdemokraterna att höja dem igen: ett så kallat jobbskatteavdrag, som framför allt ger arbetande låg- och medelinkomsttagare mer pengar i plånboken.

Så blir det krig i Syrien. Sverige behöver rusta sig inför ett högt flyktingmottagande. Gör denna händelseutveckling att skattesänkningen blir mer eller mindre angelägen?

Du vet att grundstrukturerna i den svenska samhällsmodellen gör det svårt för nyanlända flyktinginvandrare att etablera sig på arbetsmarknaden.

Din nationalekonomiska utbildning gör det lätt för dig att ställa diagnosen: Den svenska modellen, med relativt stram arbetsrätt, starka fackföreningar, höga ingångslöner, generösa bidragssystem och höga skatter på låga inkomster har skapat ett system som funkar bra för högutbildade svenskfödda vars intressen representeras väl av fackföreningar och arbetsgivarorganisationer.

Men samma modell gör också att det är ont om så kallade enkla jobb, det vill säga jobb som en nyanländ syrisk flykting kan ta kort efter att ha anlänt.

Vad gör du?

I boken "Vart är vi på väg?" av Anders Borg, finansminister i de borgerliga alliansregeringarna 2006–2014, får vi veta hur han resonerade i just detta läge, sommaren 2014.

Tyvärr är boken inte någon njutbar läsning. När Borg pratar om ekonomi är han rapp och målar med breda penseldrag. Det funkar utmärkt för tal och dragningar, men det funkar dåligt som bok. Den floskelmättade finansjargongen gör sig dåligt i skrift. Varför har ingen redaktör städat upp hjälpligt bland "utmaningar" och "tillväxtresor"? Politiskt är boken en ännu större besvikelse, i varje fall för läsare som hoppas på avslöjande interiörer från politikens inre rum. Detta är inte läsning för den som söker skvaller.

Likväl är det intressant och informativt att ta del av Borgs berättelse om migration, skatter och arbetsmarknad. Hans argumentation skulle mycket väl kunna landa i att behovet av skattesänkningar och liberaliseringar av arbetsmarknaden blev större när det stod klart att Syrienkrisen skulle öka flyktinginvandringen till Sverige.

Kort efter valförlusten hösten 2014 verkade Borg vara inne i de tankebanorna, då han i en intervju berättade att han hade ändrat sig om den svenska arbetsrätten. Som finansminister försvarade Borg ihärdigt arbetsrätten och den svenska arbetsmarknadsmodellen, men i december 2014 sade han i stället att den höga arbetslösheten bland unga och invandrare kräver en mer flexibel arbetsmarknad.

I den nya boken, utgiven nästan exakt tio år senare, har han åter ändrat sitt budskap. Nu är det inte uteblivna arbetsmarknadsreformer som Borg ångrar, det är att han inte bidrog till en snabbare åtstramning av migrationspolitiken. I boken berättar Borg hur flyktingmottagandet 2014 ansågs äta upp det så kallade reformutrymmet. Ambitionerna att sänka skatterna fick därför läggas åt sidan till förmån för budgetförstärkningar.

Borg klargör förvisso att han i grunden är positiv till både invandring och skattesänkningar. Men krutet i den här boken lägger han på att framställa sig som en ansvarstagande realpolitiker. Kanske är det helt enkelt det han är. I så fall får vi nog se mer av Borg i svensk politik.

Andreas Bergh